

Det Falsterske Digelag

Referat fra valgmøde (årsmøde)
søndag den 19. juni 2011 kl. 10:00 på Hotel Nørrevang

Dagsorden var følgende:

1. Valg af dirigent
2. Valg af 2 stemmetællere
3. Redegørelse fra bestyrelsen
4. Regnskab og budget
5. Valg af 2 bestyrelsesmedlemmer
*1 medlem vælges blandt de fastboende fra Gedesby Sogn;
på valg er Søren Krighaar, som er villig til genvalg.
1 medlem vælges blandt ejerne af fritidsgrunde fra Væggerløse Sogn;
på valg er Finn Nonbo, som er villig til genvalg.*
6. Valg af revisor
På valg er Preben T. Møller, som er villig til genvalg.
7. Emner til drøftelse
*Forslag hertil skal fremsendes, så de er bestyrelsen i hænde senest en uge før mødet.
De skal sendes til adressen Dæmmebrovej 2, 4872 Idestrup.*
8. Eventuelt

Kl. 10:00 konstaterede Søren Bjerregaard overfor forsamlingen, at mødet ville starte om ca. 10 min, da der fortsat var stemmeberettigede personer, som var ved at registrere sig.

Valgmødet begyndte herefter ca. 10 min forsinket.

Søren Bjerregaard præsenterede bestyrelsen, som udover ham selv består af:

Per Kamper Hansen, Frits Jensen, Søren Krighaar, Sven D. Andersen, Henrik Larsen, Flemming Juul Mortensen, Finn Nonbo og kommunens repræsentant, Arne Graae Jensen.

Derudover bød formanden velkommen til Preben Møller og Erik Østerholm Hansen som folkevalgte revisorer og ligeledes til opsynsmand Lars Kromann Nielsen.

Søren Bjerregaard konstaterede, at pressen ligeledes var til stede og bød også dem velkommen til mødet.

Søren Bjerregaard konstaterede, at bestyrelsen, for at undgå de drøftelser, der havde været sidste år i relation til stemmer og på baggrund af de sidste beslutninger fra byrådet, senest i torsdags vil gennemføre valgmødet som forudsat og som indkaldt og foreslog mødet ledet af en professionel dirigent.

Ad pkt. 1:

Bestyrelsen foreslog advokat Jacob Ploug som dirigent. Jacob Ploug blev valgt ved akklamation.

Dirigenten konstaterede, at i henhold til lagets vedtægters § 5 skal bestyrelsen forberede valget og bekendtgøre tid og sted ved annoncering i de området udkomne aviser og annonceblade med mindst 14 dages varsel.

Dirigenten konstaterede, at han havde set annoncering i de lokale forekomne dagblade, herunder bl.a. i Folketidende lørdag den 28. maj 2011.

Da der i øvrigt ikke er fremkommet indsigelser mod valgmødets lovlighed og rettidige indvarsel, konstaterede dirigenten herefter, at valgmødet var lovligt og rettidigt indkaldt og således kunne træffe stilling i overensstemmelse med den udsendte dagsorden.

Fra Kaj Dreijer blev fremsat forslag om, at man udsatte valgmødet på grund af den sene beslutning fra byrådet i forhold til afvikling af valgmødet. Dirigenten konstaterede, at bestyrelsen ønskede valgmødet gennemført, idet det i øvrigt skulle gennemføres i juni måned.

Herefter blev der fra Kaj Dreijers side rejst spørgsmålstejn omkring, hvem der havde stemmeret.

Dirigenten redegjorde i øvrigt fra byrådets beslutning følgende:

”Byrådet har besluttet at afsnittet: ”En fuldmyndig digeskatteyder, være sig ejer eller bruger, er stemmeberettiget ved valget af bestyrelsens medlemmer, når han personligt giver møde. For umyndige udøves stemmeretten af disses værger, for mindreårige af vedkommende kurator og for en kommune af et medlem af kommunalbestyrelsen” i §5 i vedtægten for Det falsterske Dige skal fortolkes således,

- at en person, der er tegningsberettiget/har fuldmagt til at møde på valgmødet for et eller flere selskaber, kan afgive stemme som repræsentant for disse selskaber samtidig med, at pågældende også kan stemme som privat digeskatteyder.”

Dirigenten redegjorde endvidere for, at det tidligere var konstateret fra byrådets side, at den rigtige fortolkning var, at man ikke fik flere stemmer, selvom man havde flere ejendomme.

Dirigenten oplyste herefter, at stemmeafgivningsreglerne skulle forstås således, at hver digeskatteyder har én stemme. Dette gælder, uanset om man er en fysisk eller juridisk person. Da juridiske personer, som f.eks. anpartsselskaber alene kan udøve sin stemmeret ved en fysisk person, kan dette ske ved, at der udøves stemmeretten ved en fysisk person, selvom denne i forvejen har stemmeret på andet grundlag.

Tilsvarende kan en ejendom, der ejes af flere digeskatteydere i fællesskab, ikke reducere disses stemmer til én samlet. To ægtefæller, der således ejer en eller flere ejendomme i sameje, er begge digeskatteydere og har således hver én stemme. Dirigenten præciserede at det afgørende er hvem der er tinglyst ejer og ikke om ægtefællerne har fælleseje.

Dirigenten konstaterede ligeledes, at han således agtede at gennemføre valgmødet i overensstemmelse med byrådets fortolkning.

Endvidere konstaterede han, at hvis der blandt de fremmødte var utilfredshed hermed, kunne de efterfølgende gå videre ved påklage m.v., idet han som dirigent havde en rolle, som han havde pligt til at gennemføre.

Dirigenten konstaterede herefter, uden protester fra forsamlingen, at stemmesedler ved indgangen var udleveret i overensstemmelse med det ovenfor oplyste.

Et medlem i salen konstaterede af, at hun ikke havde fået udleveret stemmeseddel.

For så vidt angik dette medlem, blev problemet løst forinden stemmeafgivning af dirigenten, da det var et dokumentationsspørgsmål.

Dirigenten konstaterede, at der ham bekendt både var fysiske personer, som havde flere stemmer, ligesom der var flere stemmer knyttet til samme ejendom til stede i salen.

Valgmødet kunne herefter fortsætte i overensstemmelse med dagsordenen.

Ad pkt. 2:

Erik Frikov og Erik Østerholm Hansen blev valgt med akklamation.

Ad pkt. 3:

Bestyrelsens formand Søren Bjerregaard oplæste sin redegørelse for året. Udover ledelsesberetningen på side 6 i årsrapporten gengives redegørelsen i hovedtræk nedenfor, særligt i relation til digets tilstand:

”Bestyrelsens redegørelse for regnskabsåret 2010

Bestyrelsen har i lighed med sidste år, valgt at skrive en ledelsesberetning på side 6 i årsrapporten. Ledelsesberetningen beskriver de økonomiske forhold, som har gjort sig gældende i året 2010.

På digelagets hjemmeside www.detfalsterskedigelag.dk oplyses der som noget nyt også om de aktiviteter, som vil foregå på digelagets område.

Derudover lægger bestyrelsen med jævne mellemrum referater fra bestyrelsesmøderne på hjemmesiden.

Digets tilstand

Onsdag den 5. maj 2010 afholdtes digesyn med deltagelse af bestyrelsen, opsynsmændene og Holger Toxvig, Kystdirektoratet. Diget blev besigtiget i sin helhed fra syd mod nord.

Bekæmpelsen af hybenroser foran sydenden af diget er ikke lykkedes.

Et medlem af bestyrelsen vil derfor rette henvendelse til Gartnernes Videncenter med henblik på en anbefaling derfra.

Udlægningen af blandingen af ler og grus på digekronen er nu afsluttet mod syd. Der fortsættes ud for Bøtø med reparation af belægningen over en 700 m lang strækning.

Digelaget har opsat en bæk på et lille plateau lige foran digekronen. Placeringen godkendes og konstruktionen findes i orden.

De fire høfder ud for Fårevasken var frilagt helt ind til landenderne.

En beboer på Tulipanvej har søgt om tilladelse til at placere en betonklods på stranden til fortøjning af sin båd. Der er enighed om ikke at give tilladelse hertil. Beboeren ville i øvrigt skulle have søgt hos Kystdirektoratet, som givetvis ville give afslag.

Det store træ på diget ved Marielyst Strandvej - som havde en uheldig placering - er blevet fældet.

Ved nordenden af diget i ca. st. 16.000 har der i løbet af vinteren været erosion i forskråningsfoden. Der nedgraves en række bigballe for at imødegå yderligere erosion.

De 5 høfder ud for nordenden af diget blev besigtiget. Den ene af høfderne har luvside uden for digestrækningen. Det sand, der fanges her, ville gøre mere gavn på digestrækningen. Derfor kunne man overveje at fjerne denne høfde.

Det kunne ved besigtigelsen konstateres, at såvel digeskrånninger som klitter generelt var intakte og i god vedligeholdelsesstand. Digesynet gav ikke anledning til yderligere bemærkninger.

Mandag den 4. oktober 2010 afholdtes årets andet digesyn med deltagelse af bestyrelsen, opsynsmændene og Holger Toxvig, Kystdirektoratet. Diget blev besigtiget i sin helhed fra syd mod nord.

Ved sydenden af diget er der blevet hegnet af, så biler ikke kan køre uden om bommen ind på diget.

Ud for sydenden er der gennemført forsøg med forskellige måder at bekæmpe hybenroser på. Det fremgår, at Roundup også slår græsset ihjel, så sandet ligger blottet. Laget vil forsøge at skaffe yderligere rådgivning hos en konsulent om den optimale sprøjtning.

Ved Høfdevej er der etableret en ny velfungerende trappe. Der opsættes en bæk lige nordfor. Ved den næste trappe er der med grus etableret et barnevognsspor ved siden af. Denne løsning anses for i orden sikkerhedsmæssigt.

Mellem Rønnebærvej og Bøtø Strandvej er der indgået aftale med en entreprenør om at fælde alle træer med stammediameter over 10 cm.

Det besluttedes ved digesyret at udsætte udlægningen af blandingen af ler og grus på digekronen på begge sider af Bøtø Strandvej til fordel for slåning af græs på forskråningen.

Der er stadig et problem med en privat bæk på den nordlige del af diget og bestyrelsen forsøger at indgå en aftale.

Ved Sildestrup ser det ud til, at der et sted graves i klitten for at forbedre udsigten. Det bør standses.

Muligheden for at stabilisere nogle af stierne på tværs af klitterne med halm blev drøftet. Kystdirektoratet har en formand, der har erfaringer med metoden. På vestkysten af Jylland rulles rundballer af frøgræshalm ud på overgangene på tværs af diget. Dette beskytter diget mod det menneskeskabte slid som opstår ved færdsel til stranden.

Bøtø Nor har igen i år udført arbejde for digelaget, hvilket gør at digelaget kan klare sig med de slåmaskiner, vi har og derved spares den store investering, som en slåmaskine med længere arm vil kræve.

Det kunne ved besigtigelsen konstateres, at såvel digeskråninger som klitter generelt var intakte og i god vedligeholdelsesstand. Digesyret gav ikke anledning til yderligere bemærkninger.

Katastrofevejen

Digelaget ejer et 7,5 meter bredt areal mellem digets fod og sommerhusene, i daglig tale kaldet katastrofevejen. Digelaget erhvervede området i 1943 til brug for arbejdskørsel.

Da digelaget af arbejdsmæssige årsager skal kunne køre på katastrofevejen, er det nødvendigt at beplantningen og hegnene holdes, så vejen er farbar uden at beskadige digelagets maskiner. Denne gang har digelaget beskåret bevoksningen i syd ved Birkemose og farbarheden på katastrofevejen er nu i orden langs hele diget. Men bevoksningen skal til stadighed reguleres for at bevare brugbarheden af arealet. Nord for Elkenøre Strand er katastrofevejen for år tilbage gjort cykelegnet og digelaget har med midler fra almenfonden udlagt grus for at imødekomme et ønske om at kunne cykle langs kysten. Vejen er meget benyttet af cyklister.

Stranden

I de senere år har digelaget harvet stranden for at bekæmpe den grønne stikkende sodaurt og strandmelden. Forsommeren 2010, som var regnfuld og kold gav dårlige vækstbetingelser for vegetationen på stranden og det var derfor ikke nødvendigt at harve stranden for at sikre de badende en hvid sandstrand. Planterne kom dog senere på året, men fik ikke den stor udbredelse.

Der var igen i 2010 en del aktiviteter på stranden og der kan bl.a. nævnes at Trygs livreddere igen har demonstreret badesikkerhed på stranden. Tryg er ligeledes involveret i livreddertårnet for enden af Marielyst Strandvej og derudover har Tryg også opstillet oplysningsskilte for enden af Marielyst Strandvej og ved nedgangen til stranden. Skiltene informere om service i området og beskriver badeforholdene ud for Marielyst. Igen sidste år blev der afholdt et DM-strandhåndboldstævne på stranden ud for Marielyst Strandvej uden for skolerens sommerferie og der har i år for en uge siden været afholdt et lignende stævne. Der har også i 2010 været mulighed for at leje en solseng på stranden ved Marielyst. I 2010 har der ikke været vandcykler ud for Marielyst Strandvej. Der var ellers søgt om tilladelse, men tilladelsen blev ikke udnyttet. I år er der indskærpet i tilladelsen, at den skal udnyttes ellers får en anden tilladelsen, da der er et ønske om, at der er vandcykler på stranden.

Som noget nyt har der hver week-end i juli været afholdt forskellige aktiviteter ud for Marielyst Strandvej.

Digets inventar

Efter at have gennemgået digets trapper, har bestyrelsen iværksat en udskiftning af trapper for enden af fællesvejene jævnt fordelt på hele diget efter en prioriteret rækkefølge. Efter for et par år siden at have indhentet tilbud på komplette færdig anlagte trapper og på trappetrinene alene, besluttede bestyrelsen, at digelagets ansatte selv støber trinene og selv foretager udskiftningen. Digelaget har nu færdiggjort alle fællestrapperne ud for Gedesby Strand. Derudover er der også udskiftet trapper på den øvrige digestrækning, hvor behovet har været presserende. Trapperne er fremtidssikret, så diget kan forhøjes uden at skulle omlægge trapperne.

Desuden er der nedgravet armeringsnet til forstærkning af siderne, idet overgangen mellem beton og græs er et sårbart punkt på diget.

Digelaget har efter aftale med Kystdirektoratet, opsat bænke på forstrandsdiget på velegnede steder og digelaget tager gerne imod ønsker og forslag om egnede placeringsmuligheder. Farven og formen er anderledes end bænkerne på digekronen, således de falder bedre ind i omgivelserne. Bestyrelsens synes dog så godt om de nye bænke på forstrandsdiget, at de nu også placeres ved digekronen og samtidig sættes et rør ved siden af bænkerne til ilægning af cigaretskodder. Hegnet ved digets fod er gennemgået og knækkede egetræspæle er udskiftet med nye. Vinteren var usædvanlig hård ved pælene, specielt i den sydlige ende af diget og der er udskiftet i alt ca. 500 pæle.

Ved Birkemose er der konstateret en del kørsel med biler op af digebagskråningen og det har digelaget forsøgt stoppet med indhegning af området og det ser ud til at virke.

Digelaget driftsmateriel

Der har ikke været behov for de store investeringer til driftmateriel. Det er for det meste småinvesteringer, som der har været behov for. Så vi takker opsynsmanden for at passe godt på vores maskiner.

Digelagets administration

Bestyrelsen besluttede at fortsætte med forretningsudvalget bestående af 4 bestyrelsesmedlemmer og det er Sven Andersen, Frits Jensen, Søren Krighaar og Søren Bjerregaard.

3- mandsudvalget som tog sig af gældende lovgivning og regler på digelagets område er nedlagt, da bestyrelsen ikke længere har en jurist i bestyrelsen. I stedet deltager bestyrelsen med Sven Andersen til møder med turist og erhvervsforeningen.

Digelagets økonomi

Digelaget kommer ud med et overskud i resultatet på kr. 136.311,- og det skyldes den lange vinter og det våde vejr i sensommeren. Digelaget nåede simpelthen ikke at få vedligeholdt diget i det omfang, som det var besluttet. Men arbejdet skal udføres, så udgiften kommer istedet senere. Der er overført kr. 115.365,- til Katastrofefonden og kr. 29.290,- til Almenfonden, hvilket svarer til en pristalsregulering på 3 % . Til gengæld har Almenfonden betalt kr. 60.506,- til formål, som ikke har noget med kystbeskyttelse at gøre bl.a. bænke, trapper, oplysningsskilte og lignende. I budgettet 2012 fastholdes et partsbeløb på 40 øre, hvilket svarer til kr. 152,- for et sommerhus, hvortil der skal lægges moms. Grunden til at digelaget opbygger kapital skyldes, at bestyrelsen er ved at forberede sig på omkostninger forbundet med den igangværende digestyrkevurdering. Derudover har laget brug for mere plads i maskinhuset til opbevaring af driftinventar og digeinventar.

Bestyrelsens arbejde

Digelagets bestyrelse har afsluttet arbejdet med indgåelser af individuelle aftaler med de private bænkeejere på diget.

Det er primært i den nordlige del af diget, hvor der er opsat private bænke. Resultatet blev, at digelaget overtager bænkerne og fremover vedligeholder dem på nær én. Bænken foran ejendommen Digevej 20, 4872 Idestrup får lov at blive stående. Men i perioden 1. november – 31. marts skal brædderne fjernes og bænken skal fremstå velholdt i denne periode. De andre bænke har digelaget enten udskiftet eller arbejder med at udskifte. Problemet er lidt, at de sidste bænke, som skal skiftes, står så tæt, at man næsten kan springe fra bæk til bæk i området. Bestyrelsen havde søgt Tryk Fonden om en Hjertestarter til placering i opsynsmandens bil. Normalt plejer sådanne apparater at stå stationært, men på grund af det gode samarbejde med livredderne og fordi at opsynsmændene ofte er i et område med langt til nærmeste redningsbil, fik digelaget alligevel udleveret en Hjertestarter.

Bestyrelsen har ansøgt kommunen om at få sat branddaskere på de tomme stativer, men det afslog kommunen – så nu er alle stativerne i stedet fjernet.

Digelaget afholdte den 25. juni et Åbent Hus arrangement. Der mødte kun 10 personer.

Bestyrelsen har med repræsentanter afholdt flere møder med kommunen om bl.a. adgangsforholdene til stranden og om et slæbested. Der blev opnået enighed om ønskerne.

I foråret 2011 var digelaget på ekskursion til Kalveboddiget på Vestamager i Københavns Kommune.

En meget spændende tur, hvor den ansvarlige leder på området fra København Kommune kørte os rundt og fortalte om projektet. Kommunen graver et hul i jorden for at nedgrave deres forurenede jord under kontrollede forhold. Det rene jord, som opgraves, flyttes derefter ud på Kalveboddiget. Det bliver et meget stærkt dige, når eller hvis de bliver færdige, idet forskellige naturforeninger klager over digebyggeriet. Pt. står byggeriet stille.

I sommeren 2011 har Guldborgsund Kommune indgået aftale med en lokal landmand/ entreprenør om rensning af Stranden med en dertil forhåbentlig egnet maskine. Det bliver spændende at følge!

Status vedr. nye vedtægter og reglement

Bestyrelsen har arbejdet intenst på at få nye vedtægter og et nyt reglement klar til årsmødet i år. Bestyrelsen delte arbejdet op med først vedtægter og dernæst reglement for Det Falsterske Digelag. Den 5. oktober 2010 afleverede bestyrelsen et forslag til nye vedtægter til teknik- og miljøudvalget. Vedtægterne ligner i grove træk dem, som er gældende i dag, med rettelser af de fejl, som man efterfølgende har konstateret i de nuværende vedtægter. Bl.a. er Skelby Sogn igen med i vedtægterne og der præciseres, om man skal vælges som fastboende eller fritidsgrund ejer. Sprogbruget er mere tidsvarende, men andelsprincippet vedrørende valg bevares. Den 28. februar 2011 afleverede bestyrelsen et forslag til et nyt reglement for Det Falsterske Dige til Guldborg Kommune. Reglementet er en fornyelse i den forstand, at reglementet begynder på en positiv måde med at meddele at færdsel til fods og kortvarigt ophold er tilladt overalt på digelagets arealer. Dernæst kommer så begrænsningerne og til sidst forbudene, men først oplyses årsagen til forbudene. Forbudene er stort set de samme, som der altid har været. Diget er jo det samme som det altid har været.

Status vedr. digestyrkevurdering

Digelaget havde den 29. april besøg af et tysk universitet fra Braunschweig. Der deltog 2 fra kystdirektoratet henholdsvis Holger og Thorsten. Fra universitet deltog Andreas Kortenhaus og professor Oumeraci. Sammen kørte vi fra syd til nord i hele digets strækning og gjorde holdt på forskellige nøglepunkter. Efterfølgende blev digelaget enige med universitet og kystdirektoratet om, at digestyrkevurderingen skal være klar til næste årsmøde i digelaget. Prisen for styrkevurderingen kendes endnu ikke, idet der mangler nogle vigtige data, som skal indgå i beregningerne og jo bedre og mere præcise disse data er, jo billigere vil prisen for styrkevurderingen være.

Som første og vigtigste opgave skal der skabes et overblik over relevante og tilgængelige data, der kan anvendes til styrkevurderingen. På baggrund af dette overblik kan den endelige metode for styrkevurderingen fastlægges og universitet i Braunschweig kan efterfølgende aflevere et tilbud for gennemførelsen af styrkevurderingen.

Foreliggende notat giver en kort status over dataindsamlingen. Relevante data til styrkevurderingen er opdelt i 3 grupper: digets geometri og terrændata, data vedr. havbunden og vandstands- og bølgedata.

Digets geometri og terrændata

- 1 Digets og klittens geometri aflæses fra Danmarks Digital Terræn Model (DTM). DTM er fra 2007 og anses som en god og aktuel opmåling af diget og klitten. Opløsningen af modellen forligger i 1,6m, dvs. for hver 1,6m foreligger der terrænhøjde. Faktisk tillader DTM'en fremstillingen af en 3D-model af klitten og diget.
- 2 Det Falsterske Digelag skal købe DTM-dataene af firmaet BLOM. Kystdirektoratet har indhentet et tilbud for et område, der omfatter digestrækningen på 17km i en korridor på ca. 100m

Data vedr. havbunden

- 3 Havbunden kan aflæses fra søkortet nr. 197. Søkortet viser vanddybderne til -10m. Det er dog uklart fra hvilket år opmålingen af dybekurverne er – opmålingen kan muligvis være 50-60 år gammel. Kystdirektoratet har kontaktet Kort og Matrikelstyrelsen for nærmere oplysninger vedr. opmålingsåret.

- 4 Et aktuelt billede af havbunden tæt på kysten vil kunne fås ved at gennemfører en søopmåling. Kystdirektoratet har indhentet et tilbud for en søopmåling. Denne udgift vurderes til ikke at stå i forhold til hele styrkevurderingen af diget. Andre alternativer skal derfor undersøges.

Vandstands- og bølgedata

- 5 Vandstandsdata foreligger ved vandstandsmålerne i Hesnæs og Gedser. Data kan udleveres til styrkevurderingen.
- 6 Der foretages ingen bølgemålinger i området. Bølgedata skal derfor beregnes ud fra computermodeller. Dansk Hydraulisk Institut har i forbindelse med Fehmarn Bælt projektet opstillet et sådan bølgemodel. Oplosningen (punkttheden) langs det Falsterske Dige er 1-2 km, som vurderes til at være tilstrækkeligt. DHIs bølgemodel omfatter en 30-årige tilbageberegning af bølgeforldene i området. Kystdirektoratet vil sammen med universitet i Braunschweig vurdere, om en serie på hele perioden (30 år) er nødvendig eller om der skal fokuseres på kortere periode f.eks. omkring historiske højvandsændelser.”

Herefter blev ordet givet til Sven D. Andersen, der redegjorde for, at han var lagets repræsentant i arbejdsgruppen i forbindelse med Marielyst Helhedsplan.

Sven Andersen redegjorde for indholdet af planen, som i øvrigt kan ses i detaljer på Guldborgsunds Kommunes hjemmeside:
http://www.guldborgsund.dk/da/Nyt/2011/maj/Borgermode_Marielyst_helhedsplan.aspx).

I relation til digelaget vil der således blive behov for indarbejdelse af en række ting i relation til den Pier, der foreslås bygget ud i vandet for enden af Marielyst Strandvej, herunder det punkthus i antagelig 3 etager, som skal give udsigt fra bagsiden af diget og bl.a. kunne være wellnesscenter.

Sven D. Andersen redegjorde endvidere for, at realiseringen af projektet ville kræve investorer m.v.

Dirigenten konstaterede hernæst, at beretningerne ikke som sådan skulle godkendes, men åbnede op for mulighed for at stille spørgsmål eller rejse kritik af bestyrelsens samlede redegørelse.

Lise Pontoppidan takkede bestyrelsen for deres store arbejde og spurgte, hvornår der blev åbnet mulighed for at cykle på diget, idet man særlig i den sydlige del havde behov herfor grundet katastrofevejen kunne ligge under vand eller være meget fugtig i nogen områder.

Leif Petersen oplyste, at efter hans opfattelse var cykling ikke det væsentlige, men digets tilstand. Han takkede ligeledes bestyrelsen for nyheder og var glad herfor. Han konstaterede, at han var positiv overfor cykling på diget.

Han ville sætte pris på et telefonnummer til hjertestarten, som opsynsmanden havde i sin bil.

Et medlem af forsamlingen oplyste, at digekronen er meget slidt i Elkenøre-området, hvor store sten rager op på stien og reelt umuliggør ældres mulighed for at gå der og stillede samtidig forslag om at forberede katastrofevejen, så man kan anvende den cykling.

Der fremkom yderligere forslag fra forsamlingen om, at diget skulle bevares som de gåendes fristed, idet det var med til at gøre Marielyst-området unikt, at man ikke der skulle kigge sig om efter trafikanter på hjul.

Søren Bjerregaard oplyste som svar på indlæggene, at telefonnummeret til hjertestarteren er

20 26 73 21

Det gengives af samme årsag i dette referat, så alle kan gøre sig bekendt med det.

Vedrørende diget ved Elkenøre konstaterede Søren Bjerregaard, at det var sten, der arbejdede sig op igennem, og man ikke kunne fjerne stenene, men at bestyrelsen nu, hvor man med tak var gjort opmærksom på problemet, ville overveje det løst ved nedbankning af stenene eller på anden vis.

Kaj Dreijer oplyste, at han så det som en problem, at man ikke kunne cykle hele vejen langs diget, og at man reelt var tvunget til at cykle på diget og foreslog, at opsynsmanden lagde jord på den nederste del af katastrofevejen som led i hans udfyldningsarbejde.

Flemming Christensen foreslog, at man skulle kunne cykle på diget.

Der blev endvidere fremsat forslag om, at man kunne anvende tang fra strandrensningen i stedet for halm på stierne gennem klitterne for at forhindre slidtage.

Dirigenten noterede sig en række forslag og bemærkninger om cyklingen og oplyste, at det ikke som sådan kunne være et debateme.

Søren Bjerregaard noterede sig Kaj Dreijers indstilling om reparation af katastrofevejen og oplyste, at opsynsmanden hverken havde tid eller redskaber, der reelt muliggjorde dette. Vedrørende strandrensning noterede han sig muligheden, som han var bekendt med fra bl.a. Præstø, men anvendelsen af tang indebar også andre problemstillinger.

Flere bemærkninger fremkom i relation til interesserne i at cykle i forhold til interesserne i at have et fristed, herunder at bevare naturen på diget.

Der fremkom også forslag om, at man eventuelt kunne tillade cykling i nogen perioder af året på diget.

Et medlem efterlyste bedre information, særligt til dem der ikke boede i området og modtog de lokale aviser.

Et andet medlem redegjorde for, at man i forbindelse med Marielyst Helhedsplan bør overveje, hvorledes afvanding af området bag diget sker, hvis man laver et bjerg ved rundkørslen, der i dag er indkørsel til Marielyst.

Et andet medlem, der ligeledes var medlem af en af de lokale grundejerforeningers bestyrelse, tilbød umiddelbart, at grundejerforeningerne antagelig meget gerne ville stille deres skabe med oplysninger til rådighed også for digelaget.

Søren Bjerregaard noterede sig på bestyrelsens vegne kommentarerne.

Vedrørende information til medlemmer takkede han for forslaget om anvendelse af grundejerforeningerne og noterede i øvrigt, at det var svært at sende information ud til medlemmerne, da man ikke fra kommunen havde modtaget en liste herfra og håbede, at det skulle være muligt.

Sådan en liste ville også gøre registreringen til årsmødet lettere og hurtigere.

Efter endnu et par indlæg om cykling konstaterede dirigenten, at debatten herefter var afsluttet, og da der ikke var fremsat kritik overfor redegørelsen, konstateredes det, at forsamlingen havde taget den til efterretning.

Dirigenten lod herefter afholde en kortere pause på 10 min.

Efter pausen genoptog dirigenten generalforsamlingen med pkt. 4.

Ad pkt. 4:

Søren Krighaar gennemgik som kasserer på bestyrelsens vegne det foreliggende regnskab.

Regnskabet var runddelt sammen med budget. Regnskabet var endvidere tilgængeligt på hjemmesiden.

Fra forsamlingen var der spørgsmål om, hvad forsikring dækkede over. Søren Krighaar oplyste, at forsikring dækker over almindelig forsikring af driftsmidler og driftsinventar, arbejdsskadeforsikring og tilsvarende sædvanlige forsikringer.

Forsamlingen tog regnskabet og budget til efterretning.

Ad pkt. 5:

Dirigenten redegjorde for, at der skulle ske valg af 2 bestyrelsesmedlemmer i henhold til vedtægterne. Det ene medlem var blandt de fastboende i Gedesby Sogn. Søren Krighaar var her på valg og var villig til genvalg.

Det andet medlem var blandt fritidsgrundejere i Væggerløse Sogn. Her var Finn Nonbo på valg og var ligeledes villig til genvalg.

Dirigenten efterlyste eventuelt yderligere kandidater. Vedrørende fastboende i Gedesby Sogn blev der stillet forslag om Patrick Kirby, og der blev tilsvarende stillet forslag om Jeff Hansen, for så vidt angår fritidsgrundejere i Væggerløse Sogn.

På dirigentens anmodning præsenterede de 4 kandidater sig, idet Patrick Kirkby dog ikke var til stede, men havde anmodet Henrik Larsen om at præsentere sig.

Der var i forsamlingen mulighed for at stille spørgsmål til kandidaterne. Et medlem i forsamlingen redegjorde for, at man mente, at afstemningsreglerne var udemokratiske, hvilket dirigenten noterede sig, idet det blev konstateret, at man i givet fald måtte arbejde med vedtægtsændringer herom.

Dirigenten redegjorde for, at han, så for vidt angår valghandlingen, ville foranledige, at den nu gennemførtes, idet den udleverede blå stemmeseddel vedrørte valget af Gedesby Sogns fastboende. Tilsvarende var den røde stemmeseddel vedrørende fritidsgrundejere i Væggerløse Sogn.

Man kunne afgive sin stemme ved at notere navnet på den pågældende stemmeseddel. Alle fik mulighed for at afgive stemme. Efter en kort pause i generalforsamlingen i forbindelse med stemmetællernes arbejde konstaterede dirigenten herefter, at der var afgivet følgende stemmer:

1 medlem blandt de fastboende fra Gedesby Sogn
Søren Krighaar 59 stemmer
Patrick Kirkby 32 stemmer

Dirigenten konstaterede, at Søren Krighaar var genvalgt.

1 medlem blandt ejere af fritidsgrunde i Væggerløse Sogn:
Finn Nonbo 46 stemmer
Jeff Hansen 44 stemmer
1 ugyldig stemme.

Dirigenten konstaterede, at der i alt havde været 96 stemmeberettigede fremmødte. Dirigenten og forsamlingen lykønskede de valgte.

Ad pkt. 6:

På valg var Preben T. Møller, der blev genvalgt med akklamation.

Ad pkt. 7

Der var fremkommet 2 skriftlige forslag, som runddeltes på årsmødet. Stig Valeur Jensens brev blev efter dirigentens beslutning behandlet først.

Forslaget gengives med formandens svar.

Stig Valeur Jensen (SVJ) har i brev af 6. juni 2011 opstillet 4 punkter og indgivet dem til behandling under pkt. 7 på digelagets årsmøde den 19. juni.

SVJ tager udgangspunkt i, at Det falsterske Dige er den danske stats ejendom. Det er imidlertid Det falsterske Digelag, der er den tinglyste ejer af diget.

SVJ har opstillet følgende punkter:

1. Hvilken statsmyndighed er Det falsterske Diges overordnede myndighed, dvs. den instans, der godkender eller forkaster dispositioner?

Svar: Kystbeskyttelsesloven er den lov, der omhandler kystbeskyttelses anlæg, og loven administreres af Transportministeriet. Ministeriets Kystdirektorat har tilsynet med Det falsterske Dige.

§ 9 i vedtægterne siger følgende: "Med hensyn til arbejderne ved digerne og de dermed i forbindelse stående værkers vedligeholdelse er bestyrelsen underkastet kontrol af Transportministeriet, hvorfor den har at sætte dettes kontrollerende ingeniør i kundskab om alt, hvad der foretages ved digerne og navnlig at forhandle med denne om de arbejder, som anses fornødne udenfor de almindelige, årligt tilbagevendende vedligeholdelsesarbejder. Meningsuligheder mellem bestyrelsen og kontrollen afgøres af ministeriet.

2. Partshaverne har lov til at nyde fordelene ved digets tilstedeværelse.
Partshaverne har ligeledes lov og pligt til at betale alle udgifter til vedligeholdelse af diget.
Partshaverne har ligeledes lov til at vælge medlemmer til digelagets bestyrelse.
Partshaverne skal ikke godkende udgifternes størrelse og art.
Årsmødet er derfor kun et orienteringsmøde.

Svar: Det er korrekt, at partshavernes/ digelagets medlemmers eneste kompetence i henhold til vedtægterne er at vælge medlemmer til bestyrelsen.

I henhold til § 5 i vedtægterne er det bestyrelsen, der forbereder alt valget vedrørende og forestår dette.

Med henblik på at få en dialog med medlemmerne har bestyrelsen valgt at afvikle valgmoderne/ årsmøderne med en beretning om digets stand m.v. samt en orientering om de økonomiske forhold og desuden at give medlemmerne mulighed for at indsende emner til drøftelse.

3. Den danske stat er ved at realisere visse arealer. Såfremt dette skulle blive aktuelt for Det falsterke Dige
  - a) ville partshavernes forpligtelser følge med i handlen?
  - b) ville man i dette tilfælde kunne udtræde som partshaver?

Svar: Den danske stat ejer ikke diget. Det er en ret hypotetisk situation at forestille sig at digelaget ville sælge diget, eller at det ville blive eksproprieret. Det må dog formodes at partshaverne / medlemmerne ville få en vis indflydelse i forbindelse med salg og ekspropriation.

4. Guldborgsund Kommune har tolket digelagets vedtægter.
  - a) I henhold til hvilken bemyndigelse er dette sket?
  - b) Hvis kommunen har tolket uden bemyndigelse, er det tvivlsomt om fortolkningen er juridisk bindende.

Svar: I henhold til § 12 i kystbeskyttelsesloven kan et lag eller et medlem af et lag forelægge kommunalbestyrelsen spørgsmål om fortolkning af lagets vedtægt eller spørgsmål om den måde hvorpå laget forvaltes.

I relation til ejerskabet kunne dirigenten supplerende oplyse, at ejerskabet til diget var fastslået ved aftale om jord og erstatning herfor den 8. august 1873, og at der efterfølgende i år 1943 var sket ekspropriation af ejendomsretten til katastrofevejen, som man i første omgang kun havde haft brugsret til. Staten kunne således ikke blot sælge diget, men ejendomsretten tilkom digelaget med de grundlovssikrede rettigheder, som dette indebar, hvis man ønskede ekspropriation m.v.

Kaj Dreijers forslag, som ligeledes gentages i nærværende referat, blev herefter behandlet. Da Kaj Dreijer i mellemtiden havde forladt forsamlingen, noterede forsamlingen sig blot formandens besvarelse, som ligeledes gengives.

KD har stillet følgende forslag til pkt. 7:

1. Formanden/bestyrelsens beretning skal fremtidig til offentlige møder i laget udsendes samtidig med regnskabet.
2. ”Arkitekt-forslaget til Marielyst’s fornyelse” fratages digelagets støtte til arbejder på/ved diget/stranden.

Svar: Formanden konstaterede, at forhold 1 og 2 skulle drøftes af en samlet bestyrelse.

3. Der indkøbes snerydningsmateriel (sneslynge?) til rydning af en smal gangsti i sned på digekronen.

Svar: Da diget kunne tage skade ved snerydning, ville man ikke tage forhold 3 til efterretning.

4. Katastrofevejen fra ”jernbommen” og nordefter løftes min. én meter over grindvandspejl. Arbejdet udføres af opsynsmanden som udfyldningsarbejde. Materiale hentes fra stranden. Cykelsti til helårsbrug anlægges på arealet og videre nordefter.

Svar: Formanden henviste til, at der ikke var tid eller materiel, der muliggjorde det.

5. År 2022 er det 150-året for stormfloden og allerede nu i 2011 optages forhandling sammen med Det lollandske Dige om forslag til postvæsenet om udgivelse af to frimærker i storformat, 1 vandret for Lolland og et lodret for Falster.

Svar: Forslaget blev noteret.

6. Der fremlægges i offentligheden i skemaform oversigter med grundlag i de af opsynsmanden udarbejdede dagsedler for timeforbrug til a) opsyn, b) vedligeholdelse af hegn, c) trapper, bænke og skilte m.v., c) pleje af materiel, d) andet, e) nye opgaver.

Svar: Formanden noterede, at dette var et anliggende mellem opsynsmand og bestyrelse.

7. Maskinhuset åbnes min. 2 gange årligt for digeskatydernes indsigt.

Svar: Forslaget noteret. Det er forsøgt, hvor der var 10 fremmødte.

Ad pkt. 8

Der fremkom spørgsmål om slåning af et mindre areal. Opsynsmanden afklarede dette direkte.

Dirigenten konstaterede, at årsmødets indhold i henhold til dagsorden herefter var udtømt og gav ordet tilbage til formanden

Årsmødet blev herefter afsluttet kl. 13:20.

Således refereret:

Jacob Ploug, advokat